

**แบบการเสนอผลงาน
(ระดับชำนาญการ และระดับชำนาญการพิเศษ)**

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลบุคคล/ตำแหน่ง

ชื่อผู้ขอประเมิน นางสาวพัชรินทร์ จันทาพูน

ตำแหน่งปัจจุบัน นักวิชาการป่าไม้ ระดับ ปฏิบัติการ ตำแหน่งเลขที่ ๒๔๔๒
ส่วนอนุรักษ์และป้องกันทรัพยากร สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๖ (สงขลา)

หน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่งปัจจุบัน นักวิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ ประจำส่วนอุทยานแห่งชาติ
สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๖ สาขาปัตตานี ทำหน้าที่หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป และฝ่ายศึกษาและวิจัยอุทยาน
แห่งชาติ กำกับ ดูแล การบริหารงานด้านอุทยานแห่งชาติของอุทยานแห่งชาติในสังกัด ให้เป็นไปอย่างมี
ประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ตำแหน่งที่จะแต่งตั้ง นักวิชาการป่าไม้ ระดับ ชำนาญการ ตำแหน่งเลขที่ ๒๔๔๒
ส่วนอนุรักษ์และป้องกันทรัพยากร สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๖ (สงขลา)

หน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่งที่จะแต่งตั้ง นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการ ประจำสำนักบริหารพื้นที่
อนุรักษ์ที่ ๖ สาขาปัตตานี

ส่วนที่ ๒ ผลงานที่เป็นผลการปฏิบัติงานหรือผลสำเร็จของงาน

๑. เรื่อง การศึกษาความคล้ายคลึงของชนิดนกในพื้นที่ป่าดั้งเดิมและป่าทดแทนบริเวณเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า
ฮาลา-บาลา จังหวัดนราธิวาส

๒. ระยะเวลาที่ดำเนินการ มกราคม – ธันวาคม ๒๕๖๔

๓. ความรู้ ความชำนาญงาน หรือความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน

- ๑) ประมวลกฎหมายป่าไม้ กฎหมายอื่นๆ และระเบียบที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติราชการ
- ๒) การกำหนดเขต การจัดทำแผนการบริหารจัดการภายในพื้นที่อุทยานแห่งชาติ
- ๓) การวางแผนการจัดการพื้นที่ป่าอนุรักษ์
- ๔) การศึกษาและวิจัยทางวิชาการในพื้นที่อนุรักษ์
- ๕) นโยบายของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และรัฐบาล
- ๖) ข้อมูลพื้นฐานและสภาพทั่วไปของเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าฮาลา-บาลา
- ๗) เทคนิคการสำรวจทรัพยากรสัตว์ป่า
- ๘) ความรู้ด้านนิเวศวิทยา
- ๙) ความรู้ด้านปักษีวิทยา และอนุกรมวิธานของนกในประเทศไทย

๔. สรุปสาระสำคัญ ขั้นตอนการดำเนินงาน และเป้าหมายของงาน

เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าฮาลา-บาลาตั้งอยู่บนเขตสัตวภูมิศาสตร์ (Zoological region) ซุนดา (Sundaic) และมีสภาพเป็นป่าดิบชื้นแบบมลายู (Tropical rain forest Malayan type) ซึ่งมีการกระจายตั้งแต่เทือกเขาสันกาลาศีร์ ลงไปจนถึงคาบสมุทรมลายู เกาะสุมาตรา และเกาะบอร์เนียว ลักษณะภูมิอากาศมี ๒ ฤดู คือ ฤดูฝน ประมาณ ๘ เดือน ตั้งแต่เดือนพฤษภาคมถึงเดือนธันวาคม และฤดูร้อน ประมาณ ๔ เดือน ตั้งแต่เดือนมกราคมถึงเดือนเมษายน โดยปกติมีฝนตกทุกเดือน ในแต่ละเดือนมากหรือน้อยแตกต่างกันไป จากการเก็บข้อมูลปริมาณน้ำฝนตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๖๓ ได้ค่าปริมาณน้ำฝนโดยเฉลี่ยต่อปีประมาณ ๔,๐๕๐ มิลลิเมตร มีอุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ยประมาณ ๓๑ องศาเซลเซียส อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ยประมาณ ๒๓.๕ องศาเซลเซียส และความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยต่อปี ๘๒ เปอร์เซ็นต์ ในพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าฮาลา-บาลา มีสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมมากกว่า ๑๕๐ ชนิด มีนกมากกว่า ๔๐๐ ชนิด ชนิดนกส่วนใหญ่ที่มีในพื้นที่เป็นชนิดที่อยู่ในเขตสัตวภูมิศาสตร์แบบซุนดาแลนด์ (สถานีวิจัยสัตว์ป่าปาปู-ป่าฮาลาบาลา, ๒๕๖๓)

ด้วยสภาพอากาศที่มีฝนตกชุกเกือบตลอดทั้งปี มีโอกาสในการเกิดไฟป่าได้น้อย จึงทำให้เอื้อต่อการเจริญเติบโตของพืช หรือการฟื้นคืนของป่าธรรมชาติหลังถูกบุกรุกแผ้วถาง และในหลายพื้นที่ที่มีพื้นที่ป่าถูกเปลี่ยนไปเป็นแปลงเกษตรกรรม และต่อมาแปลงเกษตรกรรมถูกทิ้งร้าง เมื่อไม่ได้มีการแผ้วถางเพิ่มเติม ไม่มีกิจกรรมของมนุษย์ มีการฟื้นตัวกลับคืนมาเป็นป่าได้เองโดยธรรมชาติ จึงอยากทราบว่าหลังจากป่าฟื้นตัว มีสัตว์ป่าเข้ามาใช้ประโยชน์พื้นที่อย่างไรบ้าง โดยการศึกษาครั้งนี้เลือกใช้นกเป็นตัวชี้วัดการเข้ามาใช้ประโยชน์ของสัตว์ป่า เนื่องจากนกเป็นสัตว์ที่พบเห็นตัวได้ง่าย จึงง่ายต่อการระบุตัว และติดตาม นอกจากนี้นกแต่ละชนิดก็มีความต้องการทางนิเวศที่แตกต่างกัน และมีแนวโน้มอยู่ในระดับสูงของห่วงโซ่อาหาร อาหารที่กินมีความหลากหลาย ดังนั้นถ้าหากมีนกหลายชนิดเข้ามาในพื้นที่ จึงอนุมานได้ว่า พื้นที่มีความหลากหลาย โดยเปรียบเทียบกับนกที่พบในพื้นที่ป่าดั้งเดิมที่อยู่ใกล้ๆกัน

โดยการศึกษาความคล้ายคลึงของชนิดนกในพื้นที่ป่าดั้งเดิมและป่าทดแทนบริเวณเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าฮาลา-บาลา จังหวัดนราธิวาส มีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

- ๑) ตรวจเอกสาร เพื่อใช้เป็นแนวทางในการศึกษา
- ๒) สำรวจและคัดเลือกพื้นที่ที่จะเป็นตัวแทนของป่าดั้งเดิมและป่าทดแทน โดยเลือกแปลงป่าทดแทนจากแปลงเกษตรกรรมที่ถูกทิ้งร้างไม่ได้ใช้ประโยชน์มาแล้วอย่างน้อย ๑ ปี
- ๓) กำหนดจุดสำรวจนกแบบ Point Count จำนวนแปลงละ ๑ จุด รัศมี ๕๐ เมตร
- ๔) ดำเนินการสำรวจนกในช่วงเวลา ๐๗.๐๐ - ๐๙.๐๐ น. ไตรมาสละ ๑ ครั้ง ทั้ง ๒ แปลง ทำการสำรวจโดยใช้กล้องส่องทางไกลชนิดสองตา (Binocular) และการฟังเสียง บันทึกข้อมูลชนิดนกที่พบ
- ๕) จัดทำบัญชีรายชื่อ และจำแนกความหลากหลายของนกที่สำรวจพบตามอนุกรมวิธาน
- ๖) วิเคราะห์หาค่าดัชนีความหลากหลาย (Diversity index) โดยใช้สูตรของ Shannon-Wiener diversity Index ดังนี้

$$H' = - \sum_{i=1}^S (p_i \ln p_i) = - \sum_{i=1}^S \left[\left(\frac{n_i}{N} \right) \ln \left(\frac{n_i}{N} \right) \right]$$

เมื่อ H' = ดัชนีความหลากหลายของ Shannon-Weiner

p_i = สัดส่วนของความมากมายของจำนวนตัวชนิดที่ i เทียบกับจำนวนทั้งหมด (N)

โดย $p_i = n_i/N$ เมื่อ $i = 1, 2, 3, \dots, S$

S = จำนวนชนิดพันธุ์ทั้งหมดที่สำรวจพบ

๗) วิเคราะห์หาความชุกชุมสัมพัทธ์ (relative abundance) ของนกในพื้นที่สำรวจ โดยใช้สูตรของ Pettingill ดังนี้

$$\text{ความชุกชุมสัมพัทธ์ (relative abundance)} = \frac{\text{จำนวนครั้งที่พบนกชนิดดังกล่าว} \times 100}{\text{จำนวนครั้งทั้งหมดที่ทำการสำรวจ}}$$

โดยใช้เกณฑ์ในการแบ่งระดับความชุกชุมออกเป็น ๕ ระดับ คือ

๙๐-๑๐๐%	หมายถึง นกที่พบได้บ่อยมาก (Abundant)
๖๕-๘๙%	หมายถึง นกที่พบได้บ่อย (Common)
๓๑-๖๔%	หมายถึง นกที่พบได้ปานกลาง (Moderately Common)
๑๐-๓๐%	หมายถึง นกที่พบได้บ่อย (Uncommon)
๑-๙%	หมายถึง นกที่พบได้น้อยมาก (Rare)

๘) วิเคราะห์หาค่าความคล้ายคลึงของชนิดนกที่พบในแปลงป่าดั้งเดิมและแปลงป่าทดแทน (Indices of similarity or Community coefficients) โดยใช้สูตรของ Sorensen ดังนี้

$$ISs = \frac{2C}{A+B} \times 100$$

เมื่อ C = จำนวนชนิดพันธุ์ที่ปรากฏทั้งสองสังคม
A = จำนวนชนิดพันธุ์ที่พบทั้งหมดในสังคมแรก
B = จำนวนชนิดพันธุ์ที่พบทั้งหมดในสังคมที่สอง

๙) สรุปผลการศึกษาและจัดทำรูปเล่มรายงาน

โดยเป้าหมายของการศึกษารั้งนี้เพื่อทราบชนิดนกที่พบในแปลงป่าดั้งเดิมและแปลงป่าทดแทน และศึกษาความคล้ายคลึงกันของชนิดนกที่พบทั้งสองพื้นที่ นำข้อมูลที่ได้ไปในการวางแผนการจัดการพื้นที่ต่อไป

๕. ผลสำเร็จของงาน (เชิงปริมาณ/คุณภาพ)

- ๑) เชิงปริมาณ - บัญชีรายชื่อ และสถานภาพนกที่สำรวจพบในแปลงป่าดั้งเดิมและแปลงป่าทดแทน
- ๒) เชิงคุณภาพ - ข้อมูลความหลากหลาย ข้อมูลความชุกชุมสัมพัทธ์ และค่าความคล้ายคลึงของนกที่สำรวจพบในแปลงป่าดั้งเดิมและแปลงป่าทดแทน

๖. การนำไปใช้ประโยชน์/ผลกระทบ

- ๑) สามารถใช้เป็นฐานข้อมูลด้านทรัพยากรสัตว์ป่า เพื่อใช้ในการวางแผนจัดการพื้นที่ทั้งในระดับเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและระดับผืนป่าให้มีประสิทธิภาพต่อไป
- ๒) สามารถนำข้อมูลไปใช้ในการวางแผนฟื้นฟูพื้นที่ป่าอนุรักษ์ที่เคยถูกบุกรุกทำลายจนสูญเสียความหลากหลายชีวภาพ
- ๓) ใช้เป็นข้อมูลสนับสนุนการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เพื่อให้ประชาชนเกิดจิตสำนึกและมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

๗. ความยุ่งยากและซับซ้อนในการดำเนินการ

การคัดเลือกพื้นที่แปลงป่าทดแทนจะต้องสื่อสารกับเจ้าของที่ดินให้แน่ใจว่าพื้นที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์มาแล้วอย่างน้อย ๑ ปีจริงๆ และทำความเข้าใจว่าในระหว่างช่วงที่มีการดำเนินการเก็บข้อมูล เจ้าของที่ดินจะไม่เข้ามาใช้ประโยชน์พื้นที่

๘. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ

ปัญหาอุปสรรคอันเกิดจากปัจจัยภายนอกที่ไม่สามารถควบคุมได้ เช่น สภาพอากาศ กิจกรรมมนุษย์ อาจมีผลต่อโอกาสในการพบนก

๙. ข้อเสนอแนะ

๑) ควรเพิ่มจำนวนแปลงและจำนวนครั้งในการสำรวจ รวมทั้งเพิ่มการสำรวจในช่วงเวลาเย็น เพื่อให้ได้ข้อมูลที่หลากหลายมากขึ้น

๒) ควรศึกษาสังคมพืชร่วมด้วย เพื่อดูว่าพืชชนิดใดเป็นปัจจัยดึงดูดให้นกเข้ามาใช้ประโยชน์

๓) ควรขยายระยะเวลาในการศึกษาในระยะยาว

๑๐. การเผยแพร่ผลงาน (ถ้ามี)

๑๑. ผู้ร่วมดำเนินการ (ถ้ามี)

ขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

(ลงชื่อ) (ผู้ขอประเมิน)

(นางสาวพัชรินทร์ จันทาพูน)

วันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๖

ขอรับรองว่าสัดส่วนการดำเนินการข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

รายชื่อผู้มีส่วนร่วมในผลงาน	ลายมือชื่อ
(๑)	
(๒)	
(๓)	

ได้ตรวจสอบแล้วขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นถูกต้องตรงกับความเป็นจริงทุกประการ

(ลงชื่อ)

(นายทิพยรัตน์ ทัยศรี)

(ตำแหน่ง) ผู้อำนวยการส่วนอุทยานแห่งชาติ

วันที่...../.....๒๕ ม.ค. ๒๕๖๖.....

(ลงชื่อ)

(นายชาย สุวรรณชาติ)

(ตำแหน่ง) ผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๖ สาขาปัตตานี

วันที่...../.....๒๖ ม.ค. ๒๕๖๖.....

หมายเหตุ : ๑. คำรับรองจากผู้บังคับบัญชาอย่างน้อยสองระดับ คือ ผู้บังคับบัญชาที่กำกับดูแล และ ผู้บังคับบัญชาที่เหนือขึ้นไปอีกหนึ่งระดับ เว้นแต่ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาดังกล่าวเป็นบุคคลคนเดียว ก็ให้มีคำรับรองหนึ่งระดับได้

๒. การเสนอผลงานให้มีความยาวไม่น้อยกว่า ๕ หน้ากระดาษ A๔

แบบการเสนอข้อเสนอแนวคิดการพัฒนาหรือปรับปรุงงาน
(ระดับชำนาญการ และระดับชำนาญการพิเศษ)

๑. เรื่อง การกำหนดแนวทางการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนในพื้นที่เตรียมเสนอเป็นอุทยานมรดกแห่งอาเซียน
กลุ่มป่าฮาลา-บาลา-บางลาง

๒. หลักการและเหตุผล

ป่าฮาลา-บาลา-บางลาง เป็นป่าฝนเขตร้อน (Tropical rain forest) ที่อยู่บนแนวเทือกเขาสันกาลาคีรี มีแนวป่าต่อเนื่องกับป่าเบญจพรรณ ภูเขาสันกาลาคีรี เป็นป่าฝนเขตร้อนหนึ่งในสามแห่งที่มีอยู่บนโลก และยังมีสังคมพืชป่าดิบชื้นแบบมลายัน ซึ่งในประเทศไทยพบเพียงแห่งเดียว ทำให้ป่าผืนนี้มีลักษณะเฉพาะ แตกต่างจากป่าผืนอื่นๆ ในประเทศไทย และยังมีพืชพันธุ์ และสัตว์ป่าหลายชนิดที่พบได้แห่งเดียวในประเทศไทย โดยเป็นพืชพันธุ์ และสัตว์ป่าแบบมาเลเซีย เช่น สยาแดง (*Shorea leprosula*) สยาเหลือง (*Shorea curtisii*) ปาล์มบังสุริย (*Johannesteijsmannia altifrons*) ใบไม้สีทองหรือย่านดาโอ๊ะ (*Phanera aureifolia*) นกเงือกหัวแรด (*Rhinoceros Hornbill*) นกเงือกกรามช้างปากเรียบ (*Rhyticeros subruficollis*) ชะนีมือดำ (*Hylobates agilis*) และชะนีดำใหญ่หรือเซียมัง (*Symphalangus syndactylus*) เป็นต้น สามารถเป็นจุดดึงดูดให้นักท่องเที่ยวที่สนใจเที่ยวชมธรรมชาติ และสัตว์ป่า มาเยี่ยมชม

อุทยานแห่งชาติบางลาง เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าฮาลา-บาลา พื้นที่เตรียมการประกาศเป็นเขตห้ามล่าสัตว์ป่าฮาลาละโว้ และพื้นที่เตรียมการผนวกเป็นส่วนหนึ่งของอุทยานแห่งชาติบางลาง เป็นพื้นที่เป้าหมายในการนำเสนอเป็นอุทยานมรดกแห่งอาเซียน ซึ่งหากได้รับการประกาศเป็นอุทยานมรดกแห่งอาเซียน พื้นที่เหล่านี้จะได้รับความสนใจมากขึ้นจากนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทย และชาวต่างชาติ ที่ต้องการจะมาเยี่ยมชม เนื่องจากพื้นที่เหล่านี้มีความสวยงาม มีความหลากหลายทางชีวภาพสูง และมีพื้นที่ติดกับชายแดนไทย-มาเลเซีย ซึ่งนักท่องเที่ยวชาวมาเลเซียสามารถเดินทางข้ามแดนเพื่อมาเที่ยวได้ง่าย

การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นกิจกรรมการท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่เพิ่มความชื่นชมและความเข้าใจในคุณค่าทางธรรมชาติและวัฒนธรรมของผู้เข้าชม มุ่งเน้นที่คุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวมากกว่าการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ โดยเป็นการท่องเที่ยวที่ดำเนินการภายใต้ขีดจำกัดความสามารถของธรรมชาติ และตระหนักถึงการมีส่วนร่วมของชุมชน ขนบธรรมเนียม ประเพณี ที่มีต่อการท่องเที่ยว อีกทั้งต้องยอมรับให้ประชาชนทุกภาคส่วนได้รับผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจที่เกิดจากการท่องเที่ยวอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกัน

หากมีการกำหนดแนวทางการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่เตรียมเสนอเป็นอุทยานมรดกแห่งอาเซียน กลุ่มป่าฮาลา-บาลา-บางลาง ให้มีรูปแบบที่ชัดเจน จะทำให้เกิดการท่องเที่ยวที่ส่งผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติน้อยที่สุด ทรัพยากรไม่เสื่อมโทรม เป็นการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน และเป็นการสร้างรายได้ให้แก่ชุมชน ก่อให้เกิดการจ้างงานเพิ่มขึ้น และยังได้นักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ มีกำลังจ่ายสูง เข้ามาจับจ่ายใช้สอยในชุมชน นอกจากนี้ยังช่วยสร้างจิตสำนึกในการหวงแหนทรัพยากรธรรมชาติ ชุมชนร่วมปกป้อง และดูแลพื้นที่ป่า ช่วยแบ่งเบาภาระของเจ้าหน้าที่ในการทำงาน

๓. บทวิเคราะห์/แนวความคิด/ข้อเสนอ และข้อจำกัดที่อาจเกิดขึ้นและแนวทางแก้ไข

บทวิเคราะห์/แนวความคิด/ข้อเสนอ

ชุมชนรอบพื้นที่ป่าอนุรักษ์โดยส่วนใหญ่ยังคงมีแนวความคิดในการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติโดยตรง หรือนำการใช้ประโยชน์ที่ปริมาณ ไม่ได้เน้นคุณภาพ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศจะทำให้ชุมชนได้เห็นถึงประโยชน์และความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติในอีกมิติหนึ่ง เป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มให้ทรัพยากร และยังเป็นการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน มีผลกระทบต่อทรัพยากรน้อย รวมทั้งเป็นการทำให้ชุมชนตระหนักถึงการอนุรักษ์ และให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ในการช่วยเป็นหูเป็นตาเพื่อช่วยลดภัยคุกคามต่างๆ ที่จะก่อให้เกิดความเสียหายต่อระบบนิเวศและทรัพยากรธรรมชาติ

นอกจากนี้การท่องเที่ยวเชิงนิเวศยังก่อให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักท่องเที่ยวและชุมชนท้องถิ่น เปิดโอกาสให้มีการเรียนรู้วัฒนธรรมของกันและกัน นำไปสู่ความเข้าใจและมิตรภาพที่ดีต่อกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีชนบทธรรมนิยม ประเพณี แตกต่างไปจากชุมชนในภูมิภาคอื่นๆ ของประเทศไทย นักท่องเที่ยวจะได้รับประสบการณ์ที่แปลกใหม่ แตกต่างจากที่อื่น

พื้นที่ดำเนินการยังสามารถใช้เป็นแหล่งเรียนรู้ ศึกษาธรรมชาติให้แก่เยาวชน สร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ผลิตรายการอนุรักษ์รุ่นใหม่ และสร้างจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์ให้ชุมชนท้องถิ่น ภาครัฐ และเจ้าหน้าที่ของรัฐได้อีกด้วย

ข้อจำกัดที่อาจเกิดขึ้นและแนวทางแก้ไข

ในช่วงแรกจะต้องใช้เวลาในการสร้างความเข้าใจแก่ชุมชน ให้เห็นถึงคุณค่าและความสำคัญของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เนื่องจากยังเป็นเรื่องใหม่ และประชาชนบางส่วนยังยึดติดกับรูปแบบการท่องเที่ยวแบบเดิมๆ จึงต้องยกตัวอย่างหรือพาไปศึกษาดูงานพื้นที่ที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ขาดแคลนวิทยากรบรรยายหรือนำเที่ยวที่มีความเชี่ยวชาญ มีความรู้เกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติ และวัฒนธรรมท้องถิ่น จำเป็นต้องมีการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ เพื่อให้ชุมชนมีวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถเพียงพอ ป้องกันผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

จำเป็นต้องมีการศึกษาขีดความสามารถในการรองรับได้ (Carrying Capacity : CC) ของแต่ละจุดท่องเที่ยวก่อน รวมถึงบางจุดที่เป็นพื้นที่เปราะบางอาจจะไม่สามารถรองรับการท่องเที่ยวได้ ต้องมีการกำหนดโซนพื้นที่ที่เข้าได้และไม่ได้ หรือทำกิจกรรมได้แค่ไหน และหากเข้าไม่ได้ก็อาจจะต้องใช้วิธีการบรรยายแทน

พื้นที่มีการบังคับใช้กฎหมายที่แตกต่างกัน เนื่องจากมีทั้งเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า อุทยานแห่งชาติ และพื้นที่เตรียมการ จึงอาจจะทำให้การท่องเที่ยวในแต่ละจุดทำกิจกรรมได้แตกต่างกันไป จะต้องทำความเข้าใจกับทั้งชุมชนและนักท่องเที่ยวถึงข้อจำกัดนี้ว่าถึงแม้จะเป็นอุทยานมรดกแห่งอาเซียน แต่จำเป็นจะต้องยึดถือระเบียบ และข้อกฎหมายที่ใช้ในการประกาศจัดตั้งพื้นที่อนุรักษ์นั้นๆ

พื้นที่ดำเนินการมีขนาดใหญ่ และมีชุมชนที่เกี่ยวข้องจำนวนมาก ซึ่งแต่ละชุมชนก็มีวัฒนธรรมที่แตกต่างกันไป จะต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบของกิจกรรมให้เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่และชุมชนแต่ละแห่ง และด้วยทรัพยากรบุคคลที่มีจำกัดอาจจะทำให้ไม่สามารถดำเนินการในทุกพื้นที่พร้อมกันได้ ต้องค่อยๆ ดำเนินการไปทีละพื้นที่

๔. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ๑) มีแหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ ดึงดูดนักท่องเที่ยวที่มีศักยภาพให้เข้ามาใช้บริการ
- ๒) ประชาชนมีความเข้าใจถึงความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติ และให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ในการปกป้อง และรักษาทรัพยากรเหล่านั้น
- ๓) สร้างรายได้ให้กับชุมชนโดยรอบ ก่อให้เกิดการจ้างงาน เกิดการไหลเวียนของเศรษฐกิจทั้งในระดับชุมชนท้องถิ่นและระดับประเทศ
- ๔) ชุมชนท้องถิ่นมีทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
- ๕) มีแหล่งศึกษาเรียนรู้ธรรมชาติให้กับเยาวชน และประชาชนในท้องถิ่น

๕. ตัวชี้วัดความสำเร็จ

- ๑) เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ สร้างรายได้ให้แก่ชุมชน
- ๒) ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจ และเห็นคุณค่าถึงความสำคัญของการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติมากยิ่งขึ้น
- ๓) เป็นแหล่งศึกษา เรียนรู้ สร้างความเข้าใจในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน
- ๔) ประชาชนมีความห่วงแหน และร่วมกันอนุรักษ์และป้องกันทรัพยากรธรรมชาติ

(ลงชื่อ).....(ผู้ขอประเมิน)

(นางสาวพัชรินทร์ จันทapun)

วันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๖